

Nr 218.

Ankom till riksdagens kansli den 10 juni 1920 kl. 1/2 6 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till nordiska museet för beredande av tillfällig löneförbättring och dyrtidstillägg åt viss personal jämte en i ämnet väckt motion. (2:a avd.)

I den till riksdagen den 7 januari 1920 avlätna propositionen angående tilläggsstat för år 1920 har Kungl. Maj:t under åttonde huvudtiteln (punkt 10) föreslagit riksdagen att, i avbidan på proposition angående dyrtidstillägg för år 1920 åt nordiska museets personal, beräkna på tilläggsstat för samma år för ändamålet ett förslagsanslag, högst 96,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 5 mars 1920 till riksdagen avläten, till statsutskottet hänvisad proposition, nr 350, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen

att anvisa å tilläggsstat för år 1920

dels för beredande av tillfällig löneförbättring under år 1920 åt nordiska museets personal, med undantag av vakt- och arbetarpersonalen vid friluftsavdelningen å Skansen, ett förslagsanslag, högst 13,725 kronor, att efter Kungl. Maj:ts bestämmande utgå i huvudsaklig enlighet med de föreskrifter, som beträffande motsvarande befattningshavare inom den civila statsförvaltningen må varda gällande för år 1920;

dels ock för beredande under år 1920 av dyrtidstillägg åt nordiska museets personal, med undantag av vakt- och arbetarpersonalen vid friluftsavdelningen å Skansen, ävensom åt personalen vid livrustkammaren, i den

mån avlöningarna åt sistnämnda personal ej utgå direkt av statsmedel, ett förslagsanslag å 111,000 kronor, att utgå under iakttagande i tillämpliga delar av de grunder, som äro eller kunna varda bestämda beträffande dyrtidstillägg under år 1920 åt befattningshavare i statens tjänst.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

I samband härmed har utskottet till behandling förehaft en inom andra kammaren av herr *E. Andersson* i Stockholm m. fl. väckt motion, nr 371, däruti hemställts, att riksdagen med anledning av Kungl. Maj:ts förenämnda proposition nr 350 måtte besluta att anvisa på tilläggsstat för år 1920

dels för beredande av tillfällig löneförbättring under år 1920 åt nordiska museets personal, vakt- och arbetspersonalen vid friluftsavdelningen å Skansen inberäknad, ett förslagsanslag, högst, 33,295 kronor, att efter Kungl. Maj:ts bestämmande utgå i huvudsaklig enlighet med de föreskrifter, som beträffande motsvarande befattningshavare inom den civila statsförvaltningen må varda gällande för år 1920;

dels ock för beredande under år 1920 av dyrtidstillägg åt nordiska museets personal, vakt- och arbetspersonalen vid friluftsavdelningen å Skansen inberäknad, ävensom åt personalen vid livrustkammaren, i den mån avlöningarna åt sistnämnda personal ej utgå direkt av statsmedel, ett förslagsanslag å 129,300 kronor, att utgå under iakttagande i tillämpliga delar av de grunder, som äro eller kunna varda bestämda beträffande dyrtidstillägg under år 1920 åt befattningshavare i statens tjänst.

I fråga om de av motionärerna till stöd för deras framställning andragna skälen tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

Utskottets
yttrande.

Vad först angår Kungl. Maj:ts framställning om anslag till beredande under år 1920 åt vissa befattningshavare vid nordiska museet av tillfällig löneförbättring efter enahanda grunder, som kunna varda fastställda beträffande dylik löneförbättring under nämnda år för viss personal inom den civila statsförvaltningen, står det syftemål, som härmed avses, nämligen att bereda ifrågavarande befattningshavare vid museet samma avlöningsförmåner, som tillkomma motsvarande befattningshavare i statens tjänst, i full överensstämmelse med den ståndpunkt, som i fråga om avlöning åt museets personal, som förut intagits av riksdagen. Utskottet anser sig därför böra tillstyrka Kungl. Maj:ts förslag i denna del.

I likhet med vad som tillstyrkts i fråga om de statstjänstemän, vilka skulle komma för år 1920 i åtnjutande av tillfällig löneförbättring, torde jämväl för nu ifrågavarande personal böra medgivas, att utbetalning i

förskott av tillfällig löneförbättring under år 1921, intill dess beslut av 1921 års riksdag blivit i ärendet fattat, må få äga rum på sätt för innevarande år beträffande omförmälda statstjänstemän ägt rum. Förenämnda förskott torde kunna utgå ur det anslag, som kan bli såsom avsättning till tillfällig löneförbättring för år 1921 av riksdagen beviljat.

I fråga om dyrtidstillägg av statsmedel åt viss personal vid museet, må allenast erinras, att dylik förmån blivit under åtskilliga år beviljad denna personal efter samma grunder som gällt för statens befattningshavare. Utskottet har intet att erinra mot att så fortfarande må vara förhållandet. Med hänsyn till det beslut, som av riksdagen fattats i fråga om statstjänstemännens dyrtidstillägg, torde en höjning av det av Kungl. Maj:t äskade beloppet bli erforderlig. Utskottet anser detsamma böra bestämmas till 140,000 kronor. Likaså anser utskottet billigt, att jämväl under år 1921 tillsvidare och till dess annorlunda beslutas dyrtidstillägg må till ifrågavarande personal utgå efter samma grunder som för statens befattningshavare. För ändamålet synes kunna disponeras det av utskottet vid sidan av huvudtitlarna såsom avsättning å 1921 års riksstat tillstyrkt förslagsanslag, högst, 200,000,000 kronor till bestridande av kostnaderna för dyrtidstillägg under sistnämnda år åt statens befattningshavare och pensionärer m. fl.

Det i ovanberörda motion framlagda förslaget avser att bereda vakt- och arbetspersonalen vid museets friluftsavdelning å Skansen liknande rätt till såväl tillfällig löneförbättring som dyrtidstillägg, vilken enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle tillkomma övrig personal vid museet.

Utskottet vill erinra, hurusom vid 1919 års riksdag ett liknande spörsmål på grund av enskild motion bragtes under riksdagens prövning. Statsutskottet ansåg sig då icke kunna tillstyrka, att jämväl Skansens personal inrymdes i det beslut, varom då vore fråga, nämligen beredande av dyrtidstillägg under år 1919 åt Nordiska museets befattningshavare. Enligt utskottets då uttalade mening förelåg en sådan real skillnad mellan den ställning i förhållande till staten, som intages av Nordiska museet å Lejonslätten, inclusive livrustkammaren å ena sidan, dels friluftsmuseet Skansen å den andra, att denna till fullo motiverade ett uteslutande av personalen vid sistnämnda museum från nämnda förmån. Denna uppfattning delades jämväl av riksdagen, och har i anslutning härtill Kungl. Maj:t i föreliggande framställning äskat för angivna ändamål anslagsbelopp, vid vilkas beräkning hänsyn icke tagits till Skansens personal.

Då, såvitt utskottet har sig bekant, inga sådana särskilda omständigheter
Bihang till riksdagens protokoll 1920. 6 saml. 92 häft. (Nr 217—218.) 2

heter tillkommit, vilka kunna föranleda ett frångående av den uppfattning, åt vilken fjolårets riksdag givit uttryck, och ej heller några skäl av motionärerna anförts, som skulle kunna rubba denna uppfattning, har utskottet icke ansett sig böra tillstyrka det motionsvis framställda yrkandet om inbegripande av jämväl Skansens personal i den tillfälliga löneförbättring och det dyrtidstillägg, varom nu är fråga.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts framställning och med avslag å herr Anderssons m. fl. ovanberörda motion, i vad den skiljer sig från Kungl. Maj:ts förslag, må

a) för beredande av tillfällig löneförbättring under år 1920 åt nordiska museets personal, med undantag av vakt- och arbetarpersonalen vid friluftsavdelningen å Skansen, anvisa på tilläggsstat för år 1920 ett förslagsanslag, högst 13,725 kronor, att efter Kungl. Maj:ts bestämmande utgå i huvudsaklig enlighet med de föreskrifter, som beträffande motsvarande befattningshavare inom den civila statsförvaltningen må varda gällande för år 1920;

b) medgiva, att till innehavare av anställningar, vid vilka enligt a) tillfällig löneförbättring år 1920 må komma att beviljas, såsom förskott i avräkning å den tillfälliga löneförbättring, som kan varda dessa anställningshavare beviljad för år 1921, må, på sätt och med de förbehåll Kungl. Maj:t närmare bestämmer, utbetalas vad som skolat utgå, därest de bestämmelser, som för innevarande år må varda meddelade, jämväl bleve gällande för år 1921, ävensom att för förskotten må tagas i anspråk det anslag, som må varda såsom avsättning till tillfällig löneförbättring för år 1921 av riksdagen beviljat;

c) medgiva, att från och med år 1920 dyrtidstillägg åt Nordiska museets personal, med undantag av vakt- och arbetarpersonalen vid friluftsavdelningen å Skansen, ävensom åt personalen vid livrustkammaren, må utgå under iakttagande i tillämpliga delar av de grunder, som gälla beträffande dyrtidstillägg under motsvarande tider åt befattningshavare i statens tjänst;

d) medgiva, att till befattningshavare, som på grund av c) åtnjuter dyrtidstillägg för första halvåret 1920 eller del därav, skall utgå förhöjning i dyrtidstillägget, motsvarande tjugoprocent av de avlöningsförmåner för samma tidrymd, på vilka dyrtidstillägg må beräknas, dock att sådant tillägg må utgå allenast till befattningshavare, som är familjeförsörjare. Där både man och hustru tillhöra under sagda mom. c) omförmäld personal, utgår likväl tillägget endast till endera av dem, och då till den, som åtnjuter högsta lönen;

e) för de under c) och d) angivna ändamål anvisa på tilläggsstat för år 1920 ett förslagsanslag av 140,000 kronor;

f) förklara, att under år 1921 tillsvidare och intill dess definitivt beslut fattats rörande de medel, av vilka för sagda år kostnaderna för dyrtidstillägg åt under c) omnämnd personal skola bestridas, härför erforderliga belopp skola utgå av det till bestridande av kostnaderna för dyrtidstillägg åt statens befattningshavare och pensionärer m. fl. vid sidan av huvudtitlarna såsom avsättning å 1921 års riksstat anvisade förslagsanslag, högst, å 200,000,000 kronor.

Stockholm den 10 juni 1920.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar S. H. Kvarnzélius, J. Nilsson i Skottlandshus, N. A. Nilsson, H. F. Lamm, Ollas A. Ericsson, J. L. Widell, C. G. Ekman, O. U. B. Olsson, O. Bergqvist, E. A. Hallin och C. I. Asplund samt

från andra kammaren: herrar A. Anderson i Råstock, J. Jönsson i Revinge, O. H. Waldén, W. Bäckström, C. R. Jansson i Falun, J. Erlansson, A. J. Andersson i Gävle, O. Nilsson i Örebro, J. Jönsson i Slätåker, A. Mossberg, S. E. J. Lübeck och J. D. Norman.

Reservation

av herrar O. U. B. Olsson, A. Anderson i Råstock, O. H. Waldén, C. R. Jansson i Falun, O. J. Andersson i Gävle, O. Nilsson i Örebro och S. E. J. Lübeck, vilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort hava följande lydelse:

»Då det synes utskottet med billighet och rättvisa överensstämmande, att de vid Skansen anställda befattningshavarna i avlöningshänseende likställas med motsvarande tjänstinnehavare vid Nordiska museets avdelning å Lejonslätten, och några sakliga skäl icke torde kunna förebäras, varför staten skulle undandraga sig från att genom beredande av medel till dyrtidstillägg och tillfällig löneförbättring bispringa museet i avseende å tillgodoseende av Skansens personal i lika mån som övrig i museets tjänst anställd personal, anser sig utskottet böra tillstyrka det motionsvis framställda förslaget. Anslaget till dyrtidstillägg torde med anledning härav i anslutning till vad riksdagen beslutat för statens befattningshavare böra ökas med 25,000 kronor.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen, i anledning av Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning och herr Anderssons m. fl. ovanberörda motion, må

a) för beredandet av tillfällig löneförbättring under år 1920 åt Nordiska museets personal, vakt- och arbetspersonalen vid friluftsavdelningen å Skansen inberäknad, anvisa på tilläggsstat för år 1920 ett förslagsanslag, högst, 33,295 kronor, att efter Kungl. Maj:ts bestämmande utgå i huvudsaklig enlighet med de föreskrifter, som beträffande motsvarande befattningshavare inom den civila statsförvaltningen må varda gällande för år 1920;

b) — — —

c) medgiva, att från och med år 1920 dyrtidstillägg åt Nordiska museets personal, vakt- och arbetspersonalen vid friluftsavdelningen å Skansen inberäknad, ävensom åt personalen vid livrustkammaren må utgå under iakttagande i tillämpliga delar av de grunder, som gälla beträffande dyrtidstillägg under motsvarande tider åt befattningshavare i statens tjänst;

d) — — —

e) för de under c) och d) angivna ändamål anvisa på tilläggsstat för år 1920 ett förslagsanslag av 165,000 kronor;

f) — — — —